

Kapitel 8

Ärendet prioriterades. Redan vid tolvtiden på lördagen svensk tid ringde chefen för SVR tillbaka. Han hade varit i förbindelse med presidentkansliet sent på fredagskvällen och kallats till en personlig konsultation hos presidenten under lördag förmiddag. Medan han väntade i Kremls tjockväggade korridorer hade chefen för FSB passerat.

Nikolai Patrushev hade precis avslutat ett möte med den forne mönstereleven från skola 281 på Sovjetiska gränden i Leningrad, sedermera KGB-agenten, småkriminelle busen och lika skam- som gränslöse fixaren: den nye tillförordnade presidenten, Vladimir Putin.

Uppenbarligen med ett inte helt tillfredsställande resultat för den gode Nikolai som omedvetet dragit sig längst motstående sida, ökat hastigheten något, nickat och hälsat med ett leende som mest liknat ett plågat grin. SVR-chefen skrockade förnöjt över den säkra telefonförbindelsen.

Chefen för FSB hade just informerats om att den person som sedan tidigare betraktats som en säkerhetsrisk i samband med sin yrkesutövning gällande den svenska delkomponenten till Project Falcon, inte fick komma till skada.

Presidenten hade förklarat att saken kommit i en helt annan dager i och med att objektet blivit medveten om sin egen roll, och från och med nu skulle betraktas som en medarbetare i den ryska statens tjänst.

Patrushev hade suttit som förstummad inne på presidentkansliet, oförmögen att ta in att den person som tills alldeles nyligen identifierats som ett allvarligt hot mot kampanjen i Tjetjenien, nu rekryterats som spion. Att Alex dessutom befann sig under SVR:s paraply var salt i såren som sved ordentligt.

”Rätt vad det är så pratar han bredvid mun och avslöjar alltihop, och du vet hur svenskarna är. Situationen riskerar att gå överstyr, glida oss ur händerna.”

Presidenten såg med uppriktig sympati på sin gamle vän och vapendragare. Vladimir Vladimirovitj Putin hade tidigare varit chef för FSB, Nikolai Patrushev hans ställföreträdare under planeringsfasen inför Tjetjenienkampanjen.

De ständigt pågående prestigekamperna, mellan de olika grenarna av statens säkerhets- och underrättelseapparater, hade den här gången vunnits av SVR. Skälet var att presidenten nu såg en möjlighet att kombinera den evigt prioriterade säkerhetspolitiken med en ny öppning till ekonomisk utveckling för landet. De visste bägge två vad som stod på spel om uppgifterna om Project Falcon läckte.

Den svenska regeringen skulle springa till EU och FN, det hade gnällts redan innan. Det skulle stå fullständigt klart att Ryssland brutit mot Genève-konventionerna och att Tjetjenien var allt annat än en intern rysk angelägenhet.

Området var stängt för alla som motarbetade den ryska staten, även om någon enstaka journalist nyligen smugglats in, och dessvärre ut igen. Motivet för att hermetiskt innesluta krigsområdet skulle smulas sönder.

Dessutom hade kriget startats som en reaktion på hussprängningarna i september 1999, som skyldes på terrorister. Efter att FSB avslöjats med att ha lagt säckar med Hexogen under ett bostadshus i Rjazan, en påstådd övning, krävdes nära nog en omänsklig pedagogisk förmåga för att på ett trovärdigt sätt förklara varför Project

Falcon initierats och krigsplaneringen därmed påbörjats ett par år dessförinnan. Då hjälpte inga PR-konsulter i världen, ryktena surrade redan.

Hållhaken skulle komma att växlas in mot ett öppnande av krigsområdet. UNHCR, EU:s människorättskommission och horder av journalister skulle drälla in.

Kampanjen tvingas avbrytas i förtid, precis som förra gången.

I förlängningen kunde man mista provinsen i norra Kaukasus med alla dess rikedomar, som i stället skulle falla i händerna på islamister. Landet stod vid ett historiskt vägskäl; om inte folket kunde enas mot en yttre fiende skulle kommunisterna med största sannolikhet vinna det stundande valet, Ziuganov bli president. Konsekvenserna av en informationsläcka kunde bli ödesdigra.

När chefen för FSB påstod att underrättelsechefen på ambassaden i Stockholm säkert överdrivit potentialen i den här plötsliga rekryteringen för att rädda sitt eget skinn, fick hans egen chef nog.

Vladimir Putin inskräpte att det var *han*, endast han, som bar ansvaret för landet på *sina* axlar. Det här var en risk han tänkte hantera själv. Även om FSB:s verksamhet var högprioriterad fanns det långsiktiga mål för nationen som just nu vägde tyngre.

Omställningen från en extremt konjunkturkänslig råvaruekonomi, där kraftiga oljeprisfall hotade samhällsordningen som på åttiotalet, var viktigare än allt annat. Framtiden, och det nationella oberoendet, fanns i modern teknik.

Utvecklingen inom områden med avgörande strategisk potential var en blåslampa. Västmakterna levde ännu i villfarelsen att Rysslands spioneri bara handlade om att kortsiktigt stärka krigsmakten och att kartlägga utländska militära förhållanden. Det

gällde att utnyttja läget, smida medan järnet var varmt. Positionera sig inför den framtida AI-världen, innan det var för sent.

Ett frö hade slagit rot, med oanad potential. Som han var beredd att ta oerhörda risker för att se spira. Att hantera faror var hans livsluft, särskilt om det kombinerades med hemliga operationer. I själ och hjärta var Vladimir Putin fortfarande spion.

Att destabilisera väst var en favoritsysselsättning, när allt kom omkring innebar en försvagning av fienden att man själv stärktes. För Vladimir var det mesta i livet som en judomatch där det gällde att vinna, och att göra det till varje pris. Det där med rent spel och att kämpa väl var en loserattityd som han med varm hand lämnade över till andra. Nu fanns en gyllene möjlighet att både jävlas med liberala västländer och samtidigt utveckla Ryssland.

Det här skulle bli hans alldeles egna projekt, som skulle hjälpa till att få fart på den inhemska industrin och med potential att på sikt placera bakdörrar i andra länders telekomnät.

"Våren har precis anlänt till Sochi, du behöver vila upp dig Nikolai", avslutade presidenten.

"Maxim...", sa chefen för SVR. Underrättelsechefen ryckte till över att hans chef tilltalade honom vid förnamn, dessutom med något som lät som mer än bara ett stänk av beundran.

"Presidenten tar över ärendet, du rapporterar direkt till honom."

Maxim Fedorov satt som förstummad, karriären var på väg att lyfta med raketfart.

Alex kontaktades ånyo av sitt fackförbund som insisterade på en så smidig lösning som möjligt. Man ville *i sann svensk samförståndsanda* undvika en skandal.

”Jävla de med dig igen så vänd dig till oss, du skall inte acceptera någon mer integritetskränkning.”

Brösttonerna avrundades med en garanti om ett väl tilltaget belopp som kompensation för övertrampet. Alex kunde inte bry sig mindre.

Han förklarade sin avsikt att jobba kvar inom Edot, enligt de anvisningar han fått. Önskemålet var att arbeta med spjutspetsteknologi inom datakommunikation och mobiltelefoni på Edots forskningsavdelning, direkt underställd koncernens forskningschef. Ett första steg i en skräddarsydd traineeutbildning.

Handläggaren på Teknikarbetarförbundet imponerades av hans höga moral, inte minst med tanke på allt han utsatts för. Alex lade till att han ville få skriftliga garantier av Edot om att aldrig övervakas, vare sig av dem själva, eller av någon annan på deras uppdrag.

Han tryckte hårt på traumat, precis som han instruerats. Förklarade att det var svårt för honom att fullt ut lita på sin arbetsgivare efter det här, och att han därför ville veta hur säkerhetsarbetet kring honom såg ut. Förtroendet för dem skulle ta lång tid att reparera.

”Vi fixar ett tip-top-avtal för din räkning, förbundet tjafsar man inte med”, sa den fackliga representanten som verkade ärligt förvånad över händelseutvecklingen. Tonläget var högt, Edot skulle tvingas till villkorslös kapitulation och Alex komma att åtnjuta ett fullständigt förtroende. Som om de hade något val, ett offentliggörande var det sista de ville uppleva.

Under måndagen kontaktades ambassadens underrättelsechef av den ryska federationens president, Vladimir Putin. Visade Alex minsta tendens till att på något sätt backa ur skulle han betraktas som ett problem i stället för en tillgång. Ansvaret för att lösa det och alla andra problem i ärendet låg på underrättelsechefen själv.

"Maxim, du angav att han med mycket stor sannolikhet säkrat information...", sade Vladimir Putin med en röst som han på något underligt sätt fick att låta obehagligt familjär.

Presidenten gjorde en konstpaus och fortsatte med en ömklig silkeslen ton som tvingade Maxim att pressa telefonen allt hårdare mot örat, alltmedan hjärtat rusade. "Du har medvind nu, se till att det förblir så."

Vid Säkerhetspolisen rådde total panik. Värre än så här kunde det knappast bli. Fick folk veta hur det låg till skulle förtroendet för myndigheten köras i botten, vilket vore direkt samhällsfarligt. En uppfattning som delades av statsministern.

Alex akt gallrades. En särskild förhållningsorder undertecknades av chefen för Säkerhetspolisen men även av statsministern. Det som återstod var endast en kortfattad referens: *Ingen registrering, övervakning eller andra åtgärder, vare sig direkta eller indirekta, med avseende på denna individ får företas utan personligt godkännande av chefen för RPS/Säk. Se förklarande direktiv.* Sket det sig var det ett regeringsbeslut. Punkt.

Direktivet referensen hänvisade till, som endast generaldirektören på myndigheten hade tillgång till, tryckte på att rikets säkerhet hotades om Alex övervakades. Det första bladet åberopade i sin tur en detaljerad och flersidig bilaga med långa utläggningar och förklaringar som följde direkt efter. Pappersbunten hölls ihop av ett

par vanliga häftklamrar. Framtida chefer för Säkerhetspolisen skulle inse riskerna med att rota i det ömmande ärendet.

Alex skulle för alltid behandlas med silkesvantar. Som svenskfödd ingenjör stod han ändå långt ifrån alla tänkbara riskgrupper. Dessutom hade det redan gått troll i operationen, veckan dessförinnan hade han försvunnit spårlöst.

Man visste att han köpt biljett till Göteborg, men ankomsten kunde aldrig bekräftas. Strax innan han åter dykt upp i sin bostad hade all övervakningselektronik upphört att fungera. Utredningen hade inte kunnat slå fast vad för typ av störningsfenomen det rörde sig om, men det ansågs som relativt betydelselöst i sammanhanget. Det var i alla fall skönt att sätta punkt för den här historien en gång för alla, tyckte chefen för Säkerhetspolisen.

På Edot var de så pass lättade över att Alex inte tänkte skandalisera dem att man var beredda att tillmötesgå samtliga hans krav. Förståelsen för Alex traumatiska upplevelser föreföll i det närmaste gränslös, det gällde att komma till avslut innan han kom på andra tankar.

Under minst ett halvår skulle han vara direkt underställd koncernens forskningschef. Företaget skulle även bekosta en MBA på Harvard Business School, platsen hade säkrats med ett saftigt ekonomiskt bidrag.
